

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Til Broder Dannemand i London

Citation: Baggesen, Jens: "Til Broder Dannemand i London", i Baggesen, Jens: *Riimbreve og poetiske Epistler. 2. Samling, 1809-1823. - 1894*, udg. af A. Arlaud , 1889-1903, s. 190. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen03tom-shoot-workid56632/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Riimbreve og poetiske Epistler. 2. Samling, 1809-1823. - 1894

Til Broder Dannemand,

hvem han ellers er,
i London.*)

Min kjære Landsmand! (Virkelig —
Jeg agter og jeg elsker dig —
Skændt jeg ei elsker eet og andet
Hos mine Landsmænd her i Landet,
Med hvem desuden jeg har Krig —
forstaae mig vel — ei borgerlig,
Men, tværtimod, i Nlandens Rige,
Der, som du veed, kun lidt vil sige
Nu, Kursen har forværret sig —
Desværre! Kunsten nuomstunder
Tilfældt dog lider mæst derunder,
Alt alt, hvad der er ikke Kunst,
Gaaer op i Taage, Røg og Dunst;
Thi, naar med Mynt det reent er ude,
Naar Guld er blevet reent Paptir,
God Nat af Livets ægte Jitr!
for Klude faaer man saa kun Klude,
for Kapper, selv i Poesie,
Man faaer kun lutter Kapperie;

*) Ualent Brev med en Ven, der bad mig om en Unbefalings-
frivelse til een af mine Bekjendte i Engelland

Men — det er Marsag og til Krigen,
 Jeg har med K — og S — og L —
 Og alt det aandelige fæ —
 Der endes vil med Kursens Stigen.
 Gud frie hver ædel Mand for Fred,
 Saa længe Faldet varer ved!

O du — (Tilgiv mig meer end Sneefen
 Af Vers i første Parenthesen —
 Hvis ei, begynd for fra igjen,
 Og overspring vor Kurs og den!)
 O du — som nu mig foresvæver
 Paa Hjemstavnslængslens fjerne Top,
 Og smilende mig nærmte hæver
 Med rakte Hænder til dig op!
 Du Ædle, som jeg fast tilbeder,
 Som man kun Himmelske det bør,
 Og som jeg ingen anden tør,
 (Med mindre det var een af Eder,
 I Huide, der i Syd og Nord
 Til Himmel giøre mig vor Jord)
 Du, om hvis Mage Stjalden leder,
 Hvis Brevet ikke finder dig,
 Forgiæves vel evindeligt —
 Du, Sieldneste blandt Sieldenheder,
 Hvis Perle reent fortryller mig,
 Fordi, saa langt fra vore Grændser,
 Og dog endnu bestandigt Dansk,
 I dig det hele Dan jeg ændser.

Sæt og, du noget engelsk var,
 Den lille fejl jeg selv jo har —
 Den havde selv de gamle fædre —
 Hvis du er dansk som Svend og Knud,
 Der og til Engelland drog ud,

Saa er din Danffhed desto bedre!
 Det Baand, der binder os især,
 Dori Modersmaal dog altid er;
 Det kan du, hvor du er, ei glemme:
 Det vitter sig med sund forstand
 Endnu paa Themfens fierne Strand
 I mangel kæk og mandig Stemme —
 Det kæmmede selv Hingst og Horst,
 Og toner end i Windsjors Forst —
 Kort sagt: det glemmes kun her hjemme.

Hvad altsaa, kære danske Ven,
 I Landet, hvor vor Knud var Herre,
 Og hvor hans Søn, jeg selv, desværre,
 Trods Navnet*), ei kan komme hen,
 Jeg portofrit dig vilde bringe
 Ved Hielp af den merkuriske Dinge
 Paa Brevets Øverbringers Hæl,
 Er egentlig min hele Siæl.
 Den føler Trang, sig at udgyde
 For Fynbo, Sjællandsfar og Jyde;
 Og da den ingen finder her
 (Paa Digtrens hele Verden nær)**)
 Saa dansk, som jeg endnu det er,
 Den vil sig over Havet svinge
 Ved Hielp af den nyssmeldte Dinge.

En Keilighed, saa ffien som den,
 Var aldrig før, min gode Ven;
 Thi den Merkur, der bringer Brevet,

*) Knud Sjællandsfar.

***) Med hele Verden, notabene,
 Poetar i Særdeieshed
 Tre fte gode Demter mane.

Jeg k ertligen dig her har skrevet,
 Er, om ei just mig selv, saa dog
 Langt meer fra mig, end kunde v ere
 (Hver anden Den og Bog i  ere)
 Den bedste Den og l engste Bog.
 Hvad Saxlen angaaer, smigrer sig
 Min egen, at den min er lig.
 Og naar du Kroppen ret betragter
 fra Taa til Top, og for og agter,
 Saa staer der for dig i din Sal,
 Ei stakkels Knud med alt det Sk e,
 Han har i N se, Mund, og K e,
 Men stakkels Knud som Ideal —
 Ei, som han blev ved Koppers Ranen
 Af den oprindelige Skif,
 Hans femaars Digteransigt fik —
 Ei, som han blev ved stemme Vanen
 Til Slentren, og til Snuustobak,
 Til gammel hat, og lustigt fraf —
 Men, som han sikkert var i Platen,
 Og, som han i det mindste troer,
 Han bleven var, hvis her paa Jorden
 Ham samme f ar og samme M er
 Som ham, du seer, best ert var vorden.
 Merfuren altsaa, som du seer,
 Er haade mig og meget meer.
 Tal med ham, og du snart vil finde,
 Han ude har, hvad jeg har inde;
 Men vil du noget hjertelig
 Engang med ham indlade dig,
 Saa vil du ikke blot opdage
 Mit Hoveds og mit Hjertes Mage,
 Men noget  delst, om du vil,
 Som der er neppe Mage til.

Hvad nu paa Hiertet ligger mig,
 Ved ham, min Ven, at sige dig —
 Hvorom min Tanke Dinge sverer —
 Hvori jeg henrykt aander, lever —
 Er den anti-barbariske Krig,
 I hvilken hiit John Bull sig øver,
 Som en honet fornøftig Tyr
 (Der ikke stanger tamme Dyr),
 Mod Røverfjens vilde Løver —
 Den ligner i det store min
 Imod Parnasets vilde Svin
 Saa meget, at jeg tidt forlegen
 Ei veed, om det er ei min egen?
 Hiit er det vel en Røverkule,
 Hvor Kroppe plages uden Skiel,
 Og her en lille Kudlamskule,
 Hvor ifkun Mander slaes ihjel —
 Vel raabe Zahras Ørks Chamiter
 Paa Islams mægtige Prophet,
 Og her vor fælleds Udamer
 Paa Kudlams prægtige Poet —
 Vel løbe Fødder hiset fare
 Ved Bastonnadens Tyrannie,
 Mens her man Hodder kun maa vare,
 Som der er fælden noget i —
 Vel ligger hin fordømte Rede,
 Saa brandguul, sortebrun, og styg,
 I Middagssolens stærke Hede
 Hiit oppe høit paa Klodens Ryg,
 Mens Røverborgen her i Norden,
 Mod hvilken jeg har rustet mig,
 En Smule neden under Jorden
 Har efterhaanden sænket sig —
 Vel er dens sunkne Udenværte
 Kliint op i Hast af lutter Dynd,

Og hvis man sagde, de var stærke
 fra Kunstens Side, var det Synd —
 Vel er dens Middelhav en Kende,
 Dens Stræde blot en lille Bæk,
 Der neppe naaer sin egen Ende,
 før Vinden den har tørrat væk —
 God Nat saa Møllebatteriet,
 Endstøndt det ei gaaer let i Brand,
 Da der er intet andet i'et
 End Grums, saa got som bare Vand;
 Men ned det alt er begge Kuler,
 Den eene hist, den anden her,
 Som pestilentialste Huler,
 Eens slemme fast at komme nær.
 Vel modbombarder hin, desværre,
 Saasnart paa den et Anfald skeer;
 Men, hvis og Bomber her er færre,
 Bam-Bim-Bom-Barber er desleer —
 Man holder ud mod Ulfens Pile,
 Mod Jlds og Lufts og Jords og Havs;
 Men det er ei saa let at smise
 Til Skud paa Skud af bare Snavs —
 Hist kan en Kugle Deyen ramme,
 Der sikkert ikke skjuler sig;
 Og, ligger han der paa det samme,
 John Bull sig sparer mangt et Lig —
 Men Deyen her tar vel sig vare,
 Ham fanden ikke træffe kan;
 Thi, hvor der er den mindste fare
 for Den og Blæk, er ikke han.
 Jeg tør desuden ikke glemme,
 Ved Sammenligning af mit Tog
 Mod Barbarefferne herhjemme
 Med det, hvorpaa John Bull uddrog:
 At, hvis jeg og er Striden nogen

Mod Under-Livets vilde Dyr,
 Jeg dog kun er en flue nogen
 I Eigning med en engelsk Tyr.
 Og saet, man ogsaa vilde meene,
 Jeg kunde maale mig med den,
 Saa staaer jeg der dog mutterseene
 Foruden mindste Daabenven --
 Mens to og tred've Havets Lever
 Lord Eymouth troligen staae bi,
 Jeg eene Mand at fægtes prøver
 Imod et heelt Menagerie.
 Ja! havde jeg og paa min Side
 Blot Stadens to og tred've Mænd -- --
 Men al! jeg Staffel ei kan lide
 Paa mindste Magistratens Svend.

Naar derfor alt jeg overveier
 I begge sammenlignte Tog,
 Blir glimtrende Lord Eymouths Seier,
 Saa bliver sikkert min det og --
 Kun med den lille forffical, Kicere,
 Han sikkert Bytte gjør ved sin,
 Og jeg faaer intet uden Ære,
 Naar jeg er død engang, for min.

Men hvad er da min Hensigt? spørger
 Du, hvor du er, formodentlig --
 Hvor man for det Solide sørger,
 Et blot i fred, men og i Krig --
 Hvor, naar der noget var at vinde,
 Man bombarderte Skud paa Skud
 Et blot Algier som dennefinde,
 Men sikkert rusted flaaeder ud
 Et blot mod plyndrende Rivaler
 Og Menneskhedens Skumpelstod,

Men selv mod sovende Neutralser,
 I Fæstninger foruden Krud,
 I Hytter og i Hospitaler —
 Ja selv mod Engles Idealer,
 Og, Gud forlade mig, mod Gud! —
 Min Hensigt? Netop den selvsamme,
 Hoormed I der i London bramme,
 Den ædle nemlig: at udfrie
 De mange fangne christne Slaver,
 Som Deyen aandelig begraver
 I et barbarisk Slaverie.
 Her troer man, at jeg Anfer letter,
 Til Bombarderinger parat,
 At trykke Fanden og hans Fætter,
 Som hver almindelig Pirat:
 for eene Havet at beherske,
 Parnassets nemlig her, det ferste —
 Man paastaer, under fremmies Navn,
 At mindre den John Bull jeg følger,
 Der ploier Middelhavets Bolger,
 End den, der hærged Kiøbenhavn —
 Og var det Sandhed paa det samme,
 Saa burde Bullen mig annamme!
 Men jeg kan trodse saadan Snak,
 Tak skee det Sprog, de mod mig føre,
 Selv Døve kunne klarlig høre,
 Jeg kun gaaer løs paa lutter Duf.
 En Ære, som gaaer over Lykken,
 Med Deyens Tugten jeg attraaer,
 Og overlader ham i Trykken
 Det Held, som over Æren gaaer.

Det er ontrent, hvad jeg gad sige
 Til een og anden Londonisk Ven,
 Der mindste Nys om mine Krige

Har faaet af en anden Pen,
 Nær til ham, der alt har skrevet
 Min engelske Biographie,
 Før han er underrettet blevet
 Om Landet, som jeg lever i.*)
 Iald du seer ham, læs ham dette,
 Saa haaber jeg, den gode Mand
 Af ei og andet Træk vil gaaette
 Sin tydske Digters Fødeland.
 Nu, færre Stærner i det tindre
 (Jeg meener dem i Poesie),
 Nu, det er blevet meget mindre,
 Tak ssee dets forbums Kolonie —
 Nu, det er voldsomt plyndret worden,
 Trods al dets fredelike Taal —
 Nu, det har udtømt her paa Jorden
 Ustyldighedens bittre Skaal —
 Nu, det kan, hvad det har, behøve,
 Som patriotisk Himmerig —
 Nu lader jeg mig ei det røve,
 Selv, om det og fornægter mig.

*) J en i London udkommet, for Bøsten interessant Samling:
 Flowers of Litterature betitlet, findes et Stykke, faldet: Life of the
 german Poet Baggesen.